

Họ và tên: Lớp:

BÀI TẬP ÔN GIỮA HKI
MÔN TIẾNG VIỆT – LỚP 4
Năm học: 20... - 20...

A. ĐỌC TIẾNG

❖ **MỤC TIÊU LUYỆN ĐỌC**

- Đọc đúng: Phát âm rõ ràng, không sai từ, không nói lướt hoặc bỏ chữ.
- Đọc với tốc độ phù hợp: Đạt 80–90 tiếng/phút.
- Ngắt, nghỉ hơi đúng chỗ: Biết ngắt ở dấu câu và các cụm từ rõ ý.
- Nhân giọng, thể hiện cảm xúc: Nhân đúng từ khóa, thể hiện sắc thái (vui, nhẹ nhàng, cảm động...).

NGƯỜI TÌM ĐƯỜNG LÊN CÁC VÌ SAO

Từ nhỏ, Xi-ôn-cốp-xki đã mơ ước được bay lên bầu trời. Có lần, ông đại dột nhảy qua cửa sổ để bay theo những cánh chim. Kết quả, ông bị ngã gãy chân. Nhưng rủi ro lại làm nảy ra trong đầu óc non nớt của ông lúc bấy giờ một câu hỏi: "Vi sao quả bóng không có cánh mà vẫn bay được?".

Để tìm hiểu điều bí mật đó, Xi-ôn-cốp-xki đọc không biết bao nhiêu là sách. Nghĩ ra điều gì, ông lại hi hục làm thí nghiệm, có khi đến hàng trăm lần.

(Theo Lê Nguyên Long – Phạm Ngọc Toàn)

Câu hỏi đọc hiểu:

1. Vì sao Xi-ôn-cốp-xki lại bị gãy chân?
2. Điều gì đã thôi thúc ông tìm hiểu về việc bay?

CHIỀU TRÊN QUÊ HƯƠNG

Đó là một buổi chiều mùa hạ có mây trắng xô đuổi nhau trên cao. Nền trời xanh vời vợi. Con chim sơn ca cất lên tiếng hót tự do, tha thiết đến nỗi khiến người ta phải ao ước giá mà mình có một đôi cánh. Trải khắp cánh đồng là nắng chiều vùng dậu và thơm đất, là gió đưa thoang thoang hương lúa ngậm đồng và hương sen.

(Theo Đỗ Chu)

Câu hỏi đọc hiểu:

1. Những hình ảnh thiên nhiên nào được nhắc đến trong đoạn văn?
2. Câu văn nào thể hiện mong ước được tự do của con người?

NẾU EM CÓ MỘT KHU VƯỜN

Nếu em có một khu vườn thật rộng, em sẽ trồng thật nhiều loại cây.

Em sẽ trồng cây mít, hái lá mít làm một bầy trâu chia cho các bạn. Mỗi chiều, chiếc lá mít sẽ thành chong chóng, em chạy ù ù để gió thổi lồng lộng cho chong chóng xoay tít. Em sẽ xâu những chiếc lá vàng, lá đỏ thành vòng lá, đội lên đầu, hoá thành công chúa.

Em sẽ trồng cây me. Gốc me mát rượi. Mẹ quét sạch bong đất cát, để mỗi xế trưa ngủ dậy, hai chị em dẫn nhau ra ngồi chơi. Lá me non mẹ nấu canh cá nục, vị chua thơm ăn quanh năm không ngán.

(Theo Trương Huỳnh Như Trân)

Câu hỏi đọc hiểu:

1. Em bé trong đoạn văn tưởng tượng sẽ làm gì với lá mít, lá vàng, lá đỏ?
2. Món ăn nào được nấu từ lá me mà em bé yêu thích?

B. KIẾN THỨC TIẾNG VIỆT

❖ DANH TỪ

Danh từ: là từ chỉ sự vật (người, vật, thời gian, hiện tượng tự nhiên,...).

Ví dụ: Ông, bà, mẹ, chị, cây, buổi chiều, sóng, bão,...

❖ **Danh từ chung:** là tên của một loại sự vật.

Ví dụ: Sông, núi, tỉnh,...

❖ **Danh từ riêng:** là tên riêng của một sự vật. Danh từ riêng được viết hoa.

Ví dụ: Sông Bạch Đằng, núi Vọng Phu, Quảng Ngãi,...

Câu 1: Xác định danh từ trong các đoạn văn sau và xếp vào nhóm thích hợp

a. Mang theo truyện cổ tôi đi

Nghe trong cuộc sống thâm thì tiếng xưa

Vàng con nắng, trắng con mưa

Con sông chảy có rặng dừa nghiêng soi

Đời cha ông với đời tôi

Như con sông với chân trời đã xa

Chỉ còn truyện cổ thiết tha

Cho tôi nhận mặt ông cha của mình

(Theo Lâm Thị Mỹ Dạ)

b. Đêm hôm qua, trời mưa bão âm âm. Rặng phi lao vật vã, chao đảo trong gió nhưng không cây nào chịu gục. Sáng ra, trời tạnh ráo. Các cây phi lao chỉ bị rụng mất một ít lá.

Danh từ chỉ người

.....
.....

Danh từ chỉ vật

.....
.....

Danh từ chỉ thời gian

.....
.....

Danh từ chỉ hiện tượng tự nhiên

.....
.....

Câu 2: Sắp xếp các danh từ sau vào nhóm tương ứng

“sông, vua, thành phố, tỉnh, Cửu Long, Lê Lợi, Hồ Chí Minh, Hải Dương, bạn gái, Đồng Tháp”

Danh từ chung	Danh từ riêng
.....

Câu 3:

a. Tìm 2 - 3 danh từ riêng cho mỗi nhóm dưới đây:

- Tên tỉnh hoặc thành phố:
- Tên đường hoặc trường học:
- Tên của các quốc gia:
- Tên sông hoặc núi:

b. Viết 1 – 2 câu có chứa các danh từ riêng vừa tìm được ở bài tập a:

.....
.....

❖ ĐỘNG TỪ

Động từ: là từ chỉ hoạt động hoặc trạng thái của sự vật.

Ví dụ: Chạy, xách, bay, hát, buồn, vui,...

Câu 1: Xác định và gạch dưới các động từ có trong các đoạn văn sau đây

a. Cái giàn mướp bố tôi bắc chia ra mặt ao như mái nhà. Mầm cây mới lên chỉ có mấy cái lá mảnh mai, màu xanh như men sứ. Ít hôm sau, mướp đã leo thoăn thoắt lên tới mặt giàn. Những tay mướp mềm mại, thanh mảnh, ngóc lên rung rinh trước gió. Chẳng bao lâu, giàn mướp đã xanh um những lá.

b. Rồi đột nhiên, con Dế cụ húc toang vỏ đất mỏng, từ cái ngạch bí mật vọt ra. Con Dế ngang bướng nhảy rúc vào đám cỏ. Ong xanh đã đuổi tới nơi. Ong xanh thò cái đuôi dài xanh lè xuống dưới mình Dế, nhắm trúng cổ họng dế mà chích một phát. Con Dế đầu gục, râu cụp, đôi càng oải xuống. Bấy giờ, Ong mới buông Dế ra, rũ bụi, vuốt râu và thở.

Câu 2: Đặt 1 – 2 câu có chứa động từ theo yêu cầu

a. Câu nêu hoạt động học tập của học sinh.

.....
b. Câu nêu hoạt động vui chơi mà em thích.

.....
c. Câu nêu trạng thái của đám mây hoặc mặt trời.

.....
d. Câu nêu hoạt động ở nhà.

❖ MỞ RỘNG VỐN TỪ: NHÂN HẬU, ĐOÀN KẾT
Câu 1: Dòng nào sau đây nêu đúng nghĩa của từ nhân hậu?

- A. Vui vẻ, hoạt bát, hòa đồng với mọi người
- B. Hiền lành, tốt bụng, giàu lòng thương người.
- C. Khéo léo, thông minh, nhanh nhẹn trong học tập.
- D. Chăm chỉ, cần cù, chịu khó trong công việc.

Câu 2: Tìm 2 - 3 từ có nghĩa trái ngược với từ nhân hậu.

Bài 3: Sắp xếp các từ sau vào hai nhóm

“kết nghĩa, kết quả, đoàn kết, kết thúc, kết giao, kết bạn, sơ kết, kết hợp, chung kết”

Từ chứa tiếng “kết” có nghĩa là gắn bó	Từ chứa tiếng “kết” có nghĩa là sau cùng, cuối cùng
.....

❖ THÀNH NGỮ

Câu 1: Thành ngữ nào sau đây nói về đoàn kết?

- A. Có công mài sắt, có ngày nên kim
- B. Ba chìm bảy nổi
- C. Một con ngựa đau cả tàu bỏ cỏ
- D. Lá lành đùm lá rách

Câu 2: Xếp các từ sau vào hai nhóm

“ganh tị, cru mang, chia sẻ, bắt nạt, đùm bọc, thương cảm, chèn ép, giúp đỡ, chia rẽ, thờ ơ”

Chỉ hành động, thái độ tốt	Chỉ hành động, thái độ không tốt
.....

Câu 3: Mỗi câu dưới đây khuyên chúng ta điều gì?

a. Góp gió thành bão.

b. Một con ngựa đau, cả tàu bỏ cỏ.

c. Một cây làm chẳng nên non
Ba cây chụm lại nên hòn núi cao

d. Bầu ơi thương lấy bí cùng
Tuy rằng khác giống nhưng chung một giàn.

C. ĐỌC HIỂU

CON SẾ

Tôi đi dọc lối vào vườn. Con chó chạy trước tôi. Chợt nó dừng chân và bắt đầu bò, tuồng như đánh hơi thấy vật gì. Tôi nhìn dọc lối đi và thấy một con sế non mép vàng óng, trên đầu có một nhúm lông tơ. Nó rơi từ trên tổ xuống.

Con chó chậm rãi lại gần. Bỗng từ trên cây cao gần đó, một con sế già có bộ ức đen nhánh lao xuống như một hòn đá rơi trước mõm chó. Lông sế già dựng ngược, miệng rít lên tuyệt vọng và thảm thiết. Nó nhảy hai ba bước về phía cái mõm hả rộng đầy răng của con chó.

Sế già lao đến cứu con, lấy thân mình phủ kín sế con. Giọng nó yếu ớt nhưng hung dữ mà khản đặc. Trước mắt nó, con chó như một con quỷ khổng lồ. Nó sẽ hi sinh. Nhưng một sức mạnh lớn hơn ý muốn của nó vẫn cuốn nó xuống đất

Con chó của tôi dừng lại và lùi... Dường như nó hiểu rằng trước mặt nó có một sức mạnh. Tôi vội lên tiếng gọi con chó đang bối rối ấy tránh ra xa, lòng đầy thán phục.

Vâng, lòng tôi đầy thán phục, xin bạn đừng cười. Tôi kính cẩn nghiêng mình trước con chim sế bé bỏng dũng cảm kia, trước tình yêu của nó.

Theo I.Tuốc-ghê-nhép

Em hãy đọc bài và khoanh vào chữ cái trước các câu trả lời đúng.

Câu 1: Con sế non có đặc điểm gì về hình dáng?

- A. Mép vàng óng, có nhúm lông tơ trên đầu
- B. Bộ ức đen nhánh, miệng rít lên thảm thiết
- C. Lông dựng ngược, lao xuống như hòn đá
- D. Thân hình to lớn, khỏe mạnh

Câu 2: Khi con chó tiến lại gần sế con, sế mẹ đã làm gì?

- A. Bay đi tìm nơi ẩn nấp

- B. Lao xuống, lấy thân mình phủ kín sẻ con.
- C. Đứng yên trên cành cây quan sát
- D. Gọi thêm các loài chim khác đến giúp

Câu 3: Chi tiết nào cho thấy sẻ mẹ rất dũng cảm?

- A. Nó bỏ mặc sẻ con để chạy trốn
- B. Nó hót líu lo vui vẻ trên cây
- C. Nó lao xuống đối diện với mõm chó đầy răng
- D. Nó im lặng đứng nhìn từ xa

Câu 4: Nhân vật “tôi” trong truyện có thái độ như thế nào trước hành động của sẻ mẹ?

- A. Thấy bình thường, không chú ý
- B. Sợ hãi con sẻ già
- C. Thán phục và kính cẩn nghiêng mình
- D. Chê cười con sẻ bé nhỏ

Câu 5: Qua câu chuyện, tác giả muốn nói lên điều gì?

.....

Câu 6: Hành động của sẻ mẹ thể hiện phẩm chất gì?

.....

Câu 7: Sau khi đọc câu chuyện Con sẻ, em có suy nghĩ hay tình cảm gì? Nếu gặp tình huống giống như sẻ mẹ, em sẽ ứng xử thế nào?

.....

.....

.....

THI NHẠC

Hôm nay là ngày thi tốt nghiệp của các học trò thầy giáo vàng anh.

Ve sầu được thầy mời trình bày tác phẩm trước tiên. Mặc áo măng tô trong suốt, đôi mắt nâu lấp lánh, đầy vẻ tự tin, ve sầu biểu diễn bản nhạc “Mùa hè”. Gian phòng tràn ngập âm thanh. Tiếng vi-ô-lông réo rất, tiếng cla-ri-nét, xen-lô âm áp,... Tiếng nhạc gọi màu hoa phượng đỏ rực, nắng sáng trắng, bầu trời xanh mênh mông. Bên hàng giậu, hoa mướp vàng và những cánh ong rù rì. Thầy giáo xúc động, cúi xuống ghi điểm.

Sau ve sầu, gà trống đình đặc bước lên, kiêu hãnh ngẩng đầu với cái mũ đỏ chói. Gà mở đầu khúc nhạc “Bình minh” bằng tiết tấu nhanh, khoẻ, đầy hứng khởi: Tờ-réc... tờ-re-te-te... Phần cuối bản

nhạc là niềm mãn nguyện khi thấy mặt trời lên rực rỡ. Tiết tấu trở nên vui nhộn khi gà sử dụng bộ gõ: Cục – cục!... Cục – cục!.... Cục – cục!...

Đến lượt đế mèn. Đế bước ra khoẻ khoắn và trang nhã trong chiếc áo nâu óng. Bản nhạc "Mùa thu" gợi hình ảnh những chiếc lá khô xoay tròn, rơi rơi trong nắng. Tiếng gió xào xạc thềm thì với lá... Đôi mắt thấy vàng anh nhòà đi. Trong tà áo dài tha thướt, họa mi trông thật dịu dàng, uyển chuyển. Bản nhạc "Mùa xuân" vang lên réo rắt, say đắm, rồi dần chuyển sang tiết tấu rạo rực, tung bừng. Những giọt mưa xuân rơi trên đôi má nóng rực. Những chiếc mầm bật khỏi cành. Hoa đào rộ lên khoe sắc...

Thầy vàng anh đứng dậy, vẻ nghiêm trang. Các học trò im lặng, hồi hộp.

- Thầy rất vui vì sự thành công của các em. Các em đã tạo dựng cho mình một phong cách độc đáo, không ai bắt chước ai. Cảm ơn các em đã cho thầy niềm vui này.

(Theo Nguyễn Phan Hách)

Câu 1: Câu chuyện xoay quanh những nhân vật nào?

- A. Thầy vàng anh, gà trống
- B. Thầy vàng anh, ve sầu, gà trống
- C. Thầy vàng anh, ve sầu, đế mèn
- D. Thầy vàng anh, ve sầu, gà trống, đế mèn, họa mi

Câu 2: Các học trò có trạng thái như thế nào khi thầy vàng anh chuẩn bị nhận xét các tiết mục?

- A. Các học trò vui mừng, hào hứng.
- B. Các học trò im lặng, hồi hộp.
- C. Các học trò bàn luận về kết quả rất nhộn nhịp.
- D. Các học trò hồi hộp, không quan tâm lắm.

Câu 3: Thầy vàng anh có cảm xúc như thế nào sau khi xem các tiết mục của học trò mình?

- A. Thầy giận dữ vì các tiết mục không giống nhau.
- B. Thầy rất vui vì sự thành công của các học trò vì mỗi em đều tạo dựng được cho mình một phong cách độc đáo, không ai bắt chước ai.
- C. Thầy xúc động vì các tiết mục rất cảm động.
- D. Thầy vui vẻ, hào hứng vì các tiết mục mang màu sắc tươi vui.

Câu 4: Thông qua nhận xét của thầy vàng anh về các học trò, em cảm nhận được câu chuyện nhắn gửi đến chúng thông điệp gì?

.....
.....

Câu 4: Nối tên các nhân vật tương ứng với tiết mục trình diễn.

Ve sầu	Bản nhạc “Mùa thu” gợi hình ảnh những chiếc lá khô xoay tròn, rơi rơi trong nắng. Tiếng gió xào xạc thềm thì với lá.
Gà trống	Bản nhạc “Mùa Xuân” vang lên réo rắt, say đắm, rồi dần chuyển sang tiết tấu rạo rục, tung bùng.
Dế mèn	Bản nhạc “Mùa hè” gợi màu hoa phượng đỏ rực, nắng sáng trắng, bầu trời xanh mênh mông.
Hoạ mi	Khúc nhạc “Bình minh” với tiết tấu nhanh, khoẻ, đầy hứng khởi.

Câu 6: Theo em, nhân vật nào đã giành chiến thắng trong ngày thi tốt nghiệp của thầy vàng anh? Vì sao?

.....
.....

Câu 7: Nếu có cơ hội được xem tiết mục của các học trò trong câu chuyện, em mong muốn được xem tiết mục nào? Vì sao?

.....
.....

C. TẬP LÀM VĂN

Đề 1: Trong cuộc sống, có nhiều câu chuyện nói về những người giàu lòng nhân ái, biết quan tâm và giúp đỡ người khác. Em hãy viết một bài văn kể lại câu chuyện mà em biết về một người có tấm lòng nhân hậu.

Đề 2: Em hãy viết một bài văn thuật lại một buổi sinh hoạt tập thể (ví dụ: văn nghệ chào mừng ngày lễ, trò chơi dân gian, hội thi thể thao, ...) mà em đã tham gia và nêu cảm nghĩ của em về hoạt động đó.

Chúc các em ôn tập tốt nhé!